

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

А. І. Семенченко,
*доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри інформаційної політики та технологій,
Національна академія державного управління
при Президентові України*

І. Б. Жил'яєв,
*доктор економічних наук,
професор кафедри інформаційної політики та технологій,
Національна академія державного управління
при Президентові України*

Р. В. Власенко,
*аспірант кафедри інформаційної політики та технологій,
Національна академія державного управління
при Президентові України*

ДЕРЖАВНЕ ПРОГРАМУВАННЯ З ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ З ПИТАНЬ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ

У статті проаналізовано основні причини незадовільного рівня готовності до застосування публічними службовцями технологій е-урядування в Україні.

За результатами дослідження запропоновано можливі підходи до вирішення цієї проблеми з урахуванням реалій України.

Обґрунтовано, що до цього потрібно підходити системно, що передбачає розроблення і виконання Державної цільової програми підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації публічних службовців щодо застосування технологій е-урядування.

Окреслено концептуальні засади створення інтегрованої системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації публічних службовців щодо застосування технологій е-урядування, які можуть бути покладені в основу згаданої Програми.

Ключові слова: електронне урядування, підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації, державна служба, служба в органах місцевого самоврядування, концептуальні засади.

A. I. Semenchenko,

Doctor of Public administration, Professor, Professor of the Chair of Information policy and technologies, National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

I. B. Zhylayev,

Doctor of economics, Professor of the Chair of Information policy and technologies, National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

R. V. Vlasenko,

Postgraduate student of the Chair of Information policy and technologies, National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

PUBLIC PROGRAMMING OF TRAINING, RETRAINING AND ADVANCED TRAINING OF PUBLIC SERVANTS ON ELECTRONIC GOVERNMENT: CONCEPTUAL ASPECTS

Article analyses main reasons of insufficient level of readiness of public servants to use technologies of e-government in Ukraine.

The research proposes possible approaches to resolving this issue based on current realities in Ukraine.

The authors think that the issue should be solved in system approach with developing and implementation of National Programme for Training, Retraining and Advanced Training of Public Servants and Local Self-Government Officials on Electronic Government Technologies.

Article proposes conceptual basis of integrated system of training, retraining and advanced training of public servants on electronic government technologies which could be used as fundamental principles of above mentioned Program.

Key words: e-government, training, retraining and advanced training, public service, service in self-government bodies, conceptual basis.

А. И. Семенченко,

доктор наук государственного управления, профессор, профессор кафедры информационной политики и технологий, Национальная академия государственного управления при Президенте Украины

И. Б. Жиляев,

доктор экономических наук, профессор кафедры информационной политики и технологий, Национальная академия государственного управления при Президенте Украины

Р. В. Власенко,

аспирант кафедры информационной политики и технологий, Национальная академия государственного управления при Президенте Украины

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ПРОГРАММИРОВАНИЕ ПО ПОДГОТОВКЕ, ПЕРЕПОДГОТОВКЕ И ПОВЫШЕНИЮ КВАЛИФИКАЦИИ ГОСУДАРСТВЕННЫХ СЛУЖАЩИХ ПО ВОПРОСАМ ЭЛЕКТРОННОГО УПРАВЛЕНИЯ: КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ

В статье проанализированы основные причины неудовлетворительного уровня готовности к использованию публичными служащими технологий э-управления в Украине.

По результатам исследования предложены возможные подходы к решению этой проблемы с учетом реалий Украины. Обосновано, что к этому необходимо подходить системно, что предусматривает разработку и выполнение Государственной целевой программы подготовки, переподготовки и повышения квалификации публичных служащих к применению технологий э-управления.

Предложены концептуальные основы создания интегрированной системы подготовки, переподготовки и повышения квалификации публичных служащих относительно применения технологий э-управления, которые могут быть положены в основу данной программы.

Ключевые слова: электронное управление, подготовка, переподготовка и повышение квалификации, государственная служба, служба в органах местного самоуправления, концептуальные основы.

Постановка проблеми. Останнім часом в Україні в державне управління динамічно впроваджуються інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) і, насамперед, технології електронного урядування: створюється необхідна нормативно-правова база, розвивається інформаційна інфраструктура, розпочалося надання деяких електронних адміністративних послуг. Проте однією з головних проблем залишається недостатня готовність та вмотивованість державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування до застосування елементів цієї технології.

Зазначена проблема окреслена в Законі України «Про основні засади розвитку інформаційного

суспільства в Україні на 2007–2015 роки» [2], Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні [12], Концепції розвитку електронного урядування [13] та інших документах.

Успішне розв'язання цієї проблеми можливе лише на основі застосування системного компетентнісного підходу до підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування (далі – публичних службовців) щодо застосування технологій електронного урядування, який на сьогодні в Україні відсутній.

Такий стан системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних служ-

бовців та посадових осіб місцевого самоврядування (далі – системи навчання публічних службовців) щодо застосування технологій електронного урядування (далі – е-урядування) є серйозним стримувальним фактором проведення в країні ефективної адміністративної реформи, розвитку інформаційного суспільства й однією з головних причин втрати Україною позицій у відповідних міжнародних рейтингах.

Безперечно, переваги впровадження та використання е-урядування значною мірою залежить від кваліфікації та досвідченості публічних службовців, здатних працювати із застосуванням нових підходів [18]. Як вважає Арайя Духісін [19], проблема полягає не стільки в можливості найняти урядом «сторонніх» фахівців, скільки в необхідності розробляти постійні політики підготовки кадрів, які стосуються різних сфер науки про електронне урядування, та забезпечити їх взаємну інтеграцію.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми підготовки вищих державних керівних кадрів приділяється достатньо уваги в дослідженнях як зарубіжних, так і вітчизняних фахівців. Розроблено різні підходи до розв'язання цих проблем, які враховують особливості країни їх впровадження. Так, ці питання досліджували П.С.Клімушин, А.О.Серенко [1], С.А.Чукот, О.Б.Кукарін, І.Б.Жиляєв [20] та інші. Особливе значення мають роботи академіка В.І.Лугового [3], Ю.В.Ковбасюка [4], в яких знайшли відображення не тільки теоретичні питання підготовки кадрів урядових інституцій, а й практика їх безпосереднього впровадження.

Невирішені раніше завдання та проблеми. Сьогодні актуалізується проблема створення інтегрованої системи навчання публічних службовців технологіям е-урядування.

Протягом останніх років прийнято низку нормативно-правових актів, які спрямовані на проведення адміністративної реформи.

По-перше, це стосується вдосконалення змісту державної кадрової політики [5–9].

Стратегією державної кадрової політики на 2012–2020 роки визначено, що метою державної кадрової політики є забезпечення всіх сфер життєдіяльності держави кваліфікованими кадрами, необхідними для реалізації національних інтересів у контексті розвитку України як демократичної, соціальної держави з розвинутою ринковою економікою [6]. Фактично у наступні роки буде сформовано оновлену систему навчання публічних службовців, що ґрунтується на компетентнісному підході.

По-друге, вдосконалюється нормативно-правове забезпечення суспільних відносин, пов'язаних із діяльністю органів державної влади, зокрема з

модернізацією публічної служби на принципах надання громадянам та бізнесу адміністративних послуг [10; 14].

По-третє, розроблено законодавче забезпечення та продовжено здійснення реформи публічної служби на принципах прискорення застосування новітніх ІКТ шляхом розвитку інформаційного суспільства, формування національної системи е-урядування та «Відкритого уряду» [12; 15].

Разом з тим спостерігається невідповідність наявного та прогнозованого рівнів компетенцій публічних службовців вимогам, що ставляться у зв'язку з потребою в реалізації державних завдань щодо розвитку інформаційного суспільства та формування національної системи е-урядування, зокрема прискорення переходу до надання адміністративних послуг в електронному вигляді, забезпечення електронної взаємодії суб'єктів інформаційного суспільства і електронного урядування та розширення присутності України у світовому інформаційному просторі тощо.

Пунктом 16 Закону України «Про державну службу» визначено необхідність формування професійних компетентнісних характеристик для різних посад державних службовців. Але в затверджених урядом профілях професійних компетенцій [16] не передбачено обізнаність у технологіях електронного урядування, навички та вміння їх використовувати.

Зазначена необхідність є наслідком як загальних недоліків існуючої системи управління публічною службою, так й недостатнім рівнем теоретичних досліджень, недоліків практики підготовки та реалізації впровадження технологій (сервісів) е-урядування без урахування завдань модернізації кадрової складової е-урядування, зокрема адекватного цим проектам управління формуванням та підвищенням рівня компетентності публічних службовців. Крім того, заявлений курс України на євроінтеграцію вимагає суттєвого покращення всієї публічної служби країни, що базується на найсучасніших технологіях е-урядування та електронної демократії (е-демократії), наближених до європейських вимог.

Мета статті – визначити основні фактори, що зумовлюють незадовільний рівень готовності публічних службовців до застосування технологій електронного урядування в Україні, запропонувати концептуальні засади створення інтегрованої системи навчання публічних службовців цим технологіям.

Основний виклад матеріалу. Основними причинами виникнення невідповідності наявного рівня ІТ-компетенцій публічних службовців рівню, необхідному для ефективної діяльності публічної

служби в умовах інформаційного суспільства та е-урядування, є такі:

1. Недосконалість існуючої системи державного управління підготовкою, перепідготовкою та підвищенням кваліфікації публічних службовців щодо застосування технологій е-урядування, яка недостатньо враховує такі фактори, як:

– високий динамізм розвитку ІКТ та розширення їх можливостей і підвищення складності, що є основною причиною швидкого старіння знань та вмінь публічних службовців у цій сфері і зумовлює необхідність перманентного навчання з цих питань;

– конкуренція з боку недержавного сектору економіки, яка, як правило, надає більш привабливі пропозиції на ринку праці, ніж державний сектор, особливо у сфері ІКТ;

– плінність кадрів в органах публічної влади, особливо їх вищого ешелону в умовах системної кризи;

– орієнтація України на інтеграцію в ЄС і зумовлена цим необхідність максимально враховувати досвід країн-членів ЄС з підготовки кадрів у галузі технологій е-урядування в органах публічної влади.

2. Недосконалість механізмів виявлення та поширення передового досвіду, кращих практик е-урядування та недостатність науково-дослідного забезпечення е-урядування.

3. Відсутність схвалених для застосування в органах державної влади методик виявлення складу та рівня ІТ-компетенцій, необхідних для виконання поточних і перспективних посадових обов'язків публічних службовців в умовах переходу до електронної взаємодії держави з громадянами та організаціями.

4. Розробка індивідуального плану підвищення кваліфікації державних службовців на основі принципу періодичності замість принципу превентивного виявлення та усунення невідповідності наявного рівня ІТ-компетенцій об'єктивно необхідному.

5. Недостатній рівень вмотивованості публічних службовців щодо підвищення ІТ-компетенцій.

6. Практична відсутність відповідальності керівників за невідповідність рівня ІТ-компетенцій підлеглих необхідному рівню.

7. Відсутність практики оцінки якості та ефективності підготовки і підвищення кваліфікації публічних службовців, що базується на оцінці зміни ступеня відповідності ІТ-компетенцій необхідному рівню.

8. Зволікання з формуванням єдиного державного інформаційного ресурсу з питань підготовки та підвищення ІТ-кваліфікації публічних службовців – інтегрованої бази даних, яка являє собою комплекс документів щодо законодавчого забезпечення цієї діяльності, методик, типових навчальних мате-

ріалів, переліку спеціалізацій навчальних закладів – провайдерів освітніх послуг у цій сфері, аналітичних та дослідницьких матеріалів, кращих національних та світових практик е-урядування тощо).

Неготовність та невмотивованість публічних службовців до застосування ІКТ суттєво обмежує доступ громадян та представників бізнесу до державних електронних інформаційних ресурсів та електронних адміністративних послуг тощо.

Крім того, значно уповільнює розв'язання досліджуваної проблеми певна невідповідність державних рішень щодо проведення адміністративної реформи та розвитку в Україні інформаційного суспільства і запровадження національної системи е-урядування.

Наслідком такої невідповідності стають численні приклади нечіткого формулювання завдань на виконання проектів е-урядування, стратегічного та поточного управління зазначеними проектами органами державної влади всіх рівнів, і, зрештою, поява численних не досить ефективних державних інформаційних систем, ІКТ, що, як правило, мають локальний ефект та не приводять до досягнення стратегічних та практичних цілей соціально-економічного розвитку країни.

Це призводить, зокрема, до того, що міжнародною спільнотою досить невисоко оцінюється місце України в міжнародних рейтингах, пов'язаних з оцінками ефективності державної служби, розвитку інформаційного суспільства та запровадженням е-урядування [11, с. 30].

Важливою умовою подолання негативних тенденцій є розроблення комплексу заходів щодо розв'язання проблем, які перешкоджають проведенню сучасної адміністративної реформи, розбудові інформаційного суспільства та подальшому розвитку е-урядування. Це належить до компетенції центральних та місцевих органів виконавчої влади, державних органів, що здійснюють регулювання в окремих сферах діяльності, органів місцевого самоврядування і потребує комплексного підходу, скоординованої діяльності як органів влади, так і громадських організацій та бізнесу з використанням програмного методу.

При цьому пріоритетними заходами є модернізація системи навчання публічних службовців на принципах запровадження компетентнісного підходу та національної системи е-урядування, інтеграції та гармонізації державних рішень щодо державної кадрової політики, розвитку інформаційного суспільства, що дасть змогу осучаснити діяльність усіх ланок та рівнів публічної служби.

Такими заходами передбачається підвищення компетенцій у сфері е-урядування (далі – ІТ-компетенцій) публічних службовців (ініціаторів, замовників ІКТ-проектів, операторів електронних

адміністративних послуг) до рівня, що відповідає об'єктивно визначеним потребам у формуванні національної системи е-урядування.

Існує три підходи до розв'язання зазначених вище проблем.

Перший підхід, який фактично застосовується, характеризується спробами підвищити ефективність навчання публічних службовців технологіям е-урядування шляхом фрагментарних, не пов'язаних між собою заходів щодо вирішення конкретних локальних проблем. Такий підхід не передбачає зміну структури та функцій основних суб'єктів управління, модернізації самого об'єкта управління.

Другий підхід – «революційний», який має на меті створення абсолютно нової системи управління навчанням публічних службовців технологіям е-урядування із новими суб'єктами та функціональними зв'язками між ними. Такий підхід дасть змогу вирішити наявні проблеми та відповідатиме майбутнім викликам інформаційного суспільства, хоча потребує залучення певних людських, фінансових та інших ресурсів. Крім того, цей підхід має враховувати значний спротив «старої системи управління» структурним та організаційним змінам.

Третій підхід – «еволюційний», який пов'язаний з поступовою модернізацією існуючої системи державного управління навчанням публічних службовців технологіям е-урядування, в тому числі із застосуванням публічно-приватного партнерства, зокрема за участі громадських організацій. Такий підхід передбачатиме поступове та системне вдосконалення існуючої системи управління і дасть змогу вирішувати проблемні питання більш комплексно.

На нашу думку, найбільш прийнятним у сучасних умовах є саме третій, «еволюційний» підхід. У свою чергу, він потребує розроблення і виконання Державної цільової програми підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та службовців органів місцевого самоврядування щодо застосування технологій е-урядування (далі – Програма) із залученням до її виконання учасників процесу розвитку публічної служби.

Під публічною службою розуміється не тільки «діяльність на державних політичних посадах, професійна діяльність суддів, прокурорів, військова служба, альтернативна (невійськова) служба, дипломатична служба, інша державна служба, служба в органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування», як це визначає [17], а й увесь спектр посад у державних установах та установах місцевого самоврядування.

Така Програма має забезпечити сприятливі умови для навчання публічних службовців засто-

суванню технологій е-урядування, підтримку та проведення сучасної адміністративної реформи шляхом реінжинірингу адміністративних процесів, переорієнтованих на широке використання в публічній службі сучасних ІКТ, підвищення ефективності процесів, що передбачає:

- проведення сучасного етапу адміністративної реформи;

- подальший розвиток інформаційного суспільства, зокрема запровадження сучасної системи е-демократії, її конкретних сервісів;

- запровадження технологій (сервісів) е-урядування шляхом переходу на електронну взаємодію держави з громадянами та бізнес-організаціями, пов'язаними передусім з проведенням змістового реінжинірингу адміністративних процесів органів державної влади на сучасних високотехнологічних засадах;

- адаптацію публічної служби України до європейських вимог, запровадження кращих світових практик тощо.

Програма дасть можливість зберегти послідовність у реформуванні публічної служби та запровадженні нових підходів до управління персоналом, розширити фінансові та технічні можливості для ефективного виконання поставлених завдань, покращити координацію дій виконавців заходів і завдань, зокрема центральних та місцевих органів виконавчої влади, Національної академії державного управління при Президенті України та її регіональних інститутів, вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців у галузі знань «Державне управління», мережі центрів перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій, міжнародних організацій, які підтримують проведення системних перетворень в Україні.

Виходячи з вищевикладеного сформульовано основні положення, спрямовані на вдосконалення та уніфікацію підходів до системи навчання публічних службовців у сфері розвитку інформаційного суспільства та формування національної системи е-урядування.

1. Розвиток компетентнісного підходу до управління персоналом публічної служби, задіяним у реалізації стратегічних завдань розвитку інформаційного суспільства та національної системи е-урядування, зокрема спрямованих на вдосконалення методології застосування профілів професійної компетентності посад публічної служби, які мають орієнтуватися на місію та цілі відповідного органу державної влади і враховувати складність,

рівень відповідальності та обсяг зусиль, необхідних для виконання роботи на посаді, передбачених вимогами законів України «Про державну службу» та «Про службу в органах місцевого самоврядування», Стратегії державної кадрової політики на 2012–2020 роки, Положення про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, Концепції реформування системи підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, інших нормативно-правових актів.

2. Установити як мінімальні загальні вимоги нормативно-правових актів із розбудови інформаційного суспільства та формування і розвитку національної системи е-урядування до рівня ІТ-компетенцій публічних службовців.

3. Зробити вибір з існуючих методик або розробити, апробувати та затвердити уніфіковану методику формування складу спеціальних вимог до рівня професійних ІТ-компетенцій, необхідних для виконання поточних і перспективних посадових обов'язків публічними службовцями на основі моделювання та аналізу поточних і перспективних адміністративних процесів та електронних регламентів.

4. Установити обов'язковість застосування обраної методики в органах державної влади при обґрунтуванні потреби в підвищенні конкретних ІТ-кваліфікацій публічних службовців і провести навчання застосуванню затвердженої методики.

5. Визначити як необхідну умову проходження службовцями атестації перевірку відповідності рівня ІТ-компетенцій мінімальним вимогам, а також вимогам до ІТ-компетенцій, потрібних для виконання поточних і перспективних посадових обов'язків.

6. Фінансувати підвищення кваліфікації публічних службовців виключно в разі обґрунтування (відповідно до затвердженої методики) потрібних для набуття визначених ІТ-компетенцій. Забезпечити фінансування підготовки та підвищення кваліфікації з метою досягнення відповідності мінімальним вимогам до ІТ-компетенцій, оскільки наявність цього мінімального рівня є базовою умовою перебування на державній службі.

7. Перейти до фінансування підвищення кваліфікації державних службовців у зв'язку з впровадженням нових ІТ-проектів у рамках бюджету самого проекту, що необхідно передбачити технічним завданням. У цьому разі розробник буде зацікавлений у підвищенні юзабіліті (простоти і дружності) ІТ-рішень і, як наслідок, – у зниженні потреби в додатковому навчанні їх операторів і користувачів.

8. Збільшити обсяги підготовки висококваліфікованих фахівців публічної служби, які мають відповідні рівні професійної ІТ-компетентності.

9. Реорганізувати систему підготовки та підвищення кваліфікації публічних службовців з метою забезпечення необхідного рівня ІТ-компетенцій на основі:

- визначення кваліфікаційних вимог до різних категорій публічних службовців у сфері використання ІКТ;

- впровадження уніфікованих процедур оцінки кваліфікаційних ІТ-навичок співробітників;

- розробки та фінансування програм навчання для різних категорій публічних службовців, а також необхідних навчально-методичних матеріалів;

- професійного навчання та сертифікації персоналу, відповідального за розробку і впровадження ІТ-проектів, державних інформаційно-комунікаційних систем та інформаційних ресурсів;

- поліпшення матеріально-технічного забезпечення публічної служби, включаючи оснащення робочих місць публічних службовців сучасними комп'ютерами, якісним програмним та організаційним забезпеченням, створення опорних (базових) навчальних комп'ютерних класів, впровадження технологій дистанційного навчання;

- інформування публічних службовців про передовий досвід та інновації в сфері набуття і застосування ІТ-компетенцій;

- створення системи мотивації, заохочення і регламентації процесів використання державними службовцями ІКТ.

10. Включити розробку та реалізацію Програми до переліку завдань Національного плану дій з реалізації Програми економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», Плану заходів щодо реалізації положень Стратегії державної кадрової політики на 2012–2020 роки.

Вживаються також заходи щодо просування і популяризації ІКТ, підвищення ІТ-компетенцій громадян і організацій, що використовують інформаційні технології для взаємодії з органами державної влади.

Ураховуючи широту та різноманітність сфер застосування ІКТ в сучасному суспільстві, для вирішення проблем відповідності рівня ІТ-компетенцій сучасним вимогам необхідно розробити єдиний підхід до формування навчальних програм на всіх рівнях: підготовки молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста та магістра, підвищення кваліфікації тощо. Такий підхід має бути багатодисциплінарним та поєднувати навчання ІТ-компетенціям із вивченням потенціалу практичного застосування ІКТ у публічній службі.

Вищезазначені положення мають бути покладені в основу Концепції Загальнодержавної цільової програми з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування щодо застосування технологій е-урядування.

Результатом реалізації Концепції має стати впровадження профілів професійної ІТ-компетентності посад публічної служби та механізму їх використання під час відбору на державну службу, оцінювання службової діяльності та просування по службі державних службовців, значне підвищення ІТ-компетенцій користувачів і надавачів електронних адміністративних послуг, організації проходження в наступні 2–3 роки більше ніж половини всього персоналу органів державної влади спеціальних програм підвищення ІТ-компетенцій, що сприятиме:

- прискоренню запровадження інструментів (сервісів) е-урядування та підвищенню ефективності ІТ-проектів у цій сфері;

- підвищенню комунікативної спроможності органів державної влади у взаємодіях з громадянами, суспільними групами, інституціями громадянського суспільства шляхом запровадження сучасних технологій електронної демократії, поширення ефективних методів і форм роботи органів державної влади в частині налагодження ефективних взаємовідносин з громадськістю, ведення органами виконавчої влади діалогу з інститутами громадянського суспільства, забезпечення системного залучення їх представників до участі у формуванні державної політики,

ефективного зворотного зв'язку, проведення моніторингу та публічної оцінки роботи системи державної служби; підвищення рейтингів України у міжнародних вимірюваннях тощо.

Висновки. У статті проаналізовано основні причини незадовільної готовності публічних службовців щодо володіння технологіями е-урядування в Україні; запропоновано концептуальні засади створення інтегрованої системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації публічних службовців щодо застосування технологій е-урядування.

З метою вирішення наявних проблем запропоновано розробити Концепцію Загальнодержавної цільової програми з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування щодо застосування технологій е-урядування; визначено мету, основні завдання Концепції та сформульовано базові принципи, на яких така концепція має ґрунтуватись.

Для запобігання появі можливих проблем необхідно, щоб навчання публічних службовців застосуванню технологій е-урядування здійснювалося випереджальними темпами щодо впровадження конкретних ІКТ-проектів е-урядування.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження передбачається здійснювати у напрямі вдосконалення організаційно-правових та інших механізмів державного управління підготовкою, перепідготовкою та підвищенням кваліфікації публічних службовців щодо застосування технологій е-урядування.

Список використаних джерел

1. Електронне урядування в інформаційному суспільстві / П. С. Клімушин, А. О. Серенок. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2010. – 312 с.
2. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки : Закон України // Офіц. вісн. України. – 2010. – 27 груд. – № 97. – С. 48. – Ст. 3443.
3. *Луговий В. І.* Про принципи і тенденції підготовки вищих керівників у галузі державного управління (професійно-методологічний підхід) / В. І. Луговий // Вісн. НАДУ. – 2004. – № 2. – С. 5–13.
4. *Ковбасюк Ю. В.* Підготовка управлінських кадрів нової генерації в контексті реформування Національної академії державного управління при Президентові України / Ю. В. Ковбасюк // Командор : вісн. держ. службовця України, НАДУ. – 2012. – № 3. – С. 2–6.
5. Про державну службу : Закон України // Відом. Верхов. Ради України. – 2012. – № 26. – Ст. 273.
6. Про Стратегію державної кадрової політики на 2012–2020 роки : Указ Президента України від 1 лют. 2012 р. № 45/2012 // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 10. – С. 44. – Ст. 365.

References

1. Elektronne uryaduvannya v informacijnomu suspil'stvi / P. S. Klimushy'n, A. O. Serenok. – X.: Vy'd-vo HarRI NADU «Magistr», 2010. – 312 s.
2. Zakon Ukrainy' «Pro osnovni zasady' rozvy'tku informacijnogo suspil'stva v Ukraini na 2007 – 2015 roky'» / Oficijny'j visny'k Ukrainy' vid 27.12.2010 – 2010 r., # 97, stor. 48, stat'ya 3443.
3. Lugovy'j V.I., «Pro pry'ncy'py' i tendenciyi pidgotovky' vy'shhy'x kerivny'kiv u galuzi derzhavnogo upravlinnya (profesijno-metodologichny'j pidxid)»//Visny'k NADU – 2004. – #2, . – s. 5-13.
4. Kovbasyuk Yu.V., «Pidgotovka upravlins'ky'x kadriv novoyi generaciyi v konteksti reformuvannya Nacional'noyi akademiyi derzhavnogo upravlinnya pry` Prezy'dentovi Ukrainy'» // «Komandor». Visny'k derzhavnogo sluzhbovcya Ukrainy', NADU – 2012 – #3, s. 2-6.
5. Zakon Ukrainy' «Pro derzhavnu sluzhbu' // Vidomosti Verhovnoyi Rady' Ukrainy', 2012, # 26, st.273.
6. Ukaz Prezy'denta Ukrainy' vid 1 lyutogo 2012 roku # 45/2012 «Pro Strategiyu derzhavnoyi kadrovoyi polity'ky' na 2012-2020 roky'», // Oficijny'j visny'k Ukrainy' vid 13.02.2012 – 2012 r., # 10. stor. 44, stat'ya 365.

7. Про затвердження Державної цільової програми розвитку державної служби на період до 2016 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 13 трав. 2013 р. № 350 // Офіц. вісн. України. – 2013. – № 39. – С. 29. – Ст. 1367.
8. Про затвердження Положення про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування : Постанова Кабінету Міністрів України від 7 лип. 2010 р. № 564 // Офіц. вісн. України. – 2010. – № 51. – С. 43. – Ст. 1701.
9. Про затвердження Порядку підвищення рівня професійної компетентності державних службовців : Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 6 квіт. 2012 р. № 65 // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 37. – С. 319. – Ст. 1396.
10. Про адміністративні послуги : Закон України від 6 верес. 2012 р. № 5203-VI // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 76. – С. 44. – Ст. 3067.
11. E-Government Survey 2012. E-Government for the People // United Nations. – New York : [s. l. : s. n.], 2012.
12. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 трав. 2013 р. № 386-р // Офіц. вісн. України. – 2013. – № 44. – С. 79. – Ст. 1581.
13. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 груд. 2010 р. № 2250-р // Офіц. вісн. України. – 2010. – № 97. – С. 48. – Ст. 3443.
14. Про схвалення Концепції Державної цільової програми створення та функціонування інформаційної системи надання адміністративних послуг на період до 2017 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лип. 2011 р. № 614-р // Офіц. вісн. України. – 2013. – № 66. – Ст. 131. – Ст. 2403.
15. Про схвалення плану дій з впровадження в Україні Ініціативи «Партнерства «Відкритий Уряд» : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 квіт. 2012 р. № 220-р // Уряд. кур'єр. – 2012. – 26 квіт. (№ 76).
16. Про затвердження Порядку визначення спеціальних вимог до досвіду роботи, вимог до напрямку підготовки (отриманої особою спеціальності) та інших вимог до рівня професійної компетентності осіб, які претендують на зайняття посад державної служби груп II, III, IV і V : Наказ Національного агентства з питань державної служби від 16 трав. 2012 р. № 92 // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 44. – С. 154. – Ст. 1713.
17. Кодекс адміністративного судочинства України // Офіц. вісн. України. – 2005. – № 32. – С. 11. – Ст. 1918.
18. Lips M. Designing electronic government around the world / M. Lips ; In J. E. J. Prins (ed.) // Designing E-Government. – The Hague : Kluwer Law International, 2001. – P. 75–89.
19. Araya Dujisin R. Tres perspectivas para observar el gobierno electrynico / R. Araya Dujisin // In R. Araya Dujisin & M. A. Porrua Vigyn (eds.) // Амйрїка Латїна Puntogob. FLACSO/AICD-OEA, 2004.
20. Жїляєв І. Б. Основи електронного урядування в Україні : курс лекцій / І. Б. Жїляєв. – К. : Наук.-дослід. центр прав. інформатики Нац. акад. прав. наук України, 2011. – 86 с.
7. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny' vid 13 travnya 2013 r. # 350 «Pro zatverdzhennya Derzhavnoyi cil'ovoyi programy' rozvy'tku derzhavnoyi sluzhby' na period do 2016 roku», Oficijny'j visny'k Ukrayiny' vid 04.06.2013 – 2013 r., # 39, stor. 29, statyya 1367.
8. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny' vid 7 ly'pnya 2010 r. # 564 «Pro zatverdzhennya Polozhennya pro sy'stemu pidgotovky', perezpidgotovky' ta pidvy'shennya kvalifikaciyi derzhavny'x sluzhbovciv i posadovy'x osib misceвого samovryaduvannya», Oficijny'j visny'k Ukrayiny' vid 16.07.2010 – 2010 r., # 51, stor. 43, statyya 1701.
9. Nakaz Nacional'nogo agentstva Ukrayiny' z py'tan' derzhavnoyi sluzhby' vid 06.04.2012 # 65 «Pro zatverdzhennya Poryadku pidvy'shennya rivnya profesijnoyi kompetentnosti derzhavny'x sluzhbovciv», Oficijny'j visny'k Ukrayiny' vid 25.05.2012 – 2012 r., # 37, stor. 319, statyya 1396.
10. Zakon Ukrayiny' «Pro administratyvni poslugy'» vid 06.09.2012 # 5203-VI, Oficijny'j visny'k Ukrayiny' vid 15.10.2012 – 2012 r., # 76, stor. 44, statyya 3067.
11. E-Government Survey 2012. E-Government for the People // United Nations, New York, 2012. ISBN: 978-92-1-123190-8.
12. Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny' vid 15 travnya 2013 roku # 386-r «Pro sxvalennya Strategiyi rozvy'tku informacijnogo suspil'stva v Ukrayini» / Oficijny'j visny'k Ukrayiny' vid 21.06.2013 – 2013 r., # 44, stor. 79, statyya 1581.
13. Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny' vid 13 grudnya 2010 roku # 2250-r «Pro sxvalennya Konceptciji rozvy'tku elektronnoho uryaduvannya v Ukrayini» / Oficijny'j visny'k Ukrayiny' vid 27.12.2010 – 2010 r., # 97, stor. 48, statyya 3443.
14. Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny' vid 24 ly'pnya 2011 #614-r «Pro sxvalennya Konceptciji Derzhavnoyi cil'ovoyi programy' stvorennya ta funkcionuvannya informacijnoyi systemy' nadannya administratyvny'x poslug na period do 2017 roku» / Oficijny'j visny'k Ukrayiny' vid 06.09.2013 – 2013 r., # 66, stor. 131, statyya 2403.
15. Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny' vid 5 kvitnya 2012 r. # 220-r. «Pro sxvalennya planu dij z vprovadzhennya v Ukrayini Iniciatyvy' «Partnerstva «Vidkrytyj Uryad» / Uryadovyj kur'yer vid 26.04.2012 – # 76.
16. Nakaz Nacional'nogo agentstva z py'tan' derzhavnoyi vid 16 travnya 2012 roku #92 «Pro zatverdzhennya Poryadku vy'znachennya special'ny'x vy'mog do dosvidu roboty', vy'mog do napryamu pidgotovky' (otry'manoyi osoboyu special'nosti) ta inshy'x vy'mog do rivnya profesijnoyi kompetentnosti osib, yaki pretenduyut' na zajnyattya posad derzhavnoyi sluzhby' grup II, III, IV i V» / Oficijny'j visny'k Ukrayiny' vid 18.06.2012 – 2012 r., # 44, stor. 154, statyya 1713.
17. Kodeks administratyvnogo sudochy'nstva Ukrayiny' / Oficijny'j visny'k Ukrayiny' vid 26.08.2005 – 2005 r., # 32, stor. 11, statyya 1918.
18. Lips, M. (2001). Designing electronic government around the world. In J. E. J. Prins (Ed.), Designing E-Government (pp. 75–89). The Hague: Kluwer Law International.
19. Araya Dujisin, R. (2004). Tres perspectivas para observar el gobierno electrynico. In R. Araya Dujisin & M. A. Porrua Vigyn (Eds.), Амйрїка Латїна Puntogob. FLACSO/AICD-OEA.
20. Zhy'lyayev I. B. Osnovy' elektronnoho uryaduvannya v Ukrayini : kurs lekcij / Zhy'lyayev I. B. - K. : N.-d. centr prav. inf-ky' Nacz. akad. prav. nauk Ukrayiny', 2011. – 86 c.